

A 364175

MIQUEL BATLLORI

L'ESGLÉSIA
I LA II REPÚBLICA
ESPANYOLA:
EL CARDENAL
VIDAL I BARRAQUER

OBRA COMPLETA VOL. XVIII

Edició a cura d'Eulàlia Duran (dir.) i Josep Solervicens (coord.)

Pròleg d'Hilari Ragner

Núm. 35

BIBLIOTECA D'ESTUDIS I INVESTIGACIONS

Tres i Quatre, 2002

TAULA

PRÒLEG	VII
1. PRECEDENTS: ELS PRIMERS DECENNIS DEL SEGLE XX	
1.1. Monarquia, República i Dictadura a Espanya: una vida difícil	3
1.2. Pius XI i Espanya: 1922-1931	11
1.3. La crisi política d'Andorra el 1932-33 i la seva repercussió a les diòcesis catalanes	33
1.4. El canviant papat, 1859-1959	61
1.5. La unió dels cristians i el Concili Vaticà II	75
2. DE LA PROCLAMACIÓ DE LA II REPÚBLICA ESPANYOLA AL 18 DE JULIOL DEL 36 A TRAVÉS DE L'ARXIU VIDAL I BARRAQUER (en col·laboració amb Víctor Manuel Arbelon)	
2.1. 14 d'abril-30 d'octubre de 1931 (AVB, I)	
I. Des de la proclamació de la República fins a l'obertura de les Corts constituents (14 d'abril-14 de juliol de 1931)	
II. Des de l'obertura de les Corts constituents fins a la publicació del missatge de la província eclesiàstica Tarraconense (14 de juliol-8 de setembre de 1931)	
III. Des de la publicació del missatge de la província eclesiàstica Tarraconense fins a la tercera Conferència episcopal de Catalunya després de l'aprovació dels articles constitucionals sobre l'Església (9 de setembre-30 d'octubre de 1931)	
.....	95

- 2.2. 30 d'octubre de 1931-13 d'abril de 1932 (AVB, II)
- I. Viatge dels doctors Carreras i Vilaplana a Roma. Conferències dels metropolitans a Madrid i dels bisbes de Catalunya a Barcelona. Declaració col·lectiva de l'Episcopat (30 d'octubre-31 de desembre de 1931)
 - II. Dissolució de la Companyia de Jesús. Sosteniement del culte i del clergat. Altres problemes econòmics (1 de gener-21 de febrer de 1932)
 - III. Lleis de cementiris i del divorci. Ensenyament religiós. Pressupost del clergat. Organització de l'Acció Catòlica i dels sindicats catòlics (21 de febrer-13 d'abril de 1932)
- 123
- 2.3. 14 d'abril-9 d'octubre de 1933 (AVB, III)
- I. Visita *ad limina* dels cardenals Vidal i Ilundain. La conferència Tarraconense del 18 de juliol de 1932. Davant la llei del matrimoni civil. Relacions amb les autoritats de Madrid. Afers religiosos i polítics de Catalunya (14 d'abril-2 de novembre de 1932)
 - II. Preparació de la conferència dels metropolitans. La conferència del 3-6 de novembre de 1932. Situació econòmica de l'Església (3 de novembre-31 de desembre de 1932)
 - III. Els projectes de la llei de confessions i de congregacions religioses. Discussió i aprovació a les Corts constituents. La declaració col·lectiva dels metropolitans (1 de gener-2 de juny de 1933)
 - IV. L'encíclica de Pius XI *Dilectissima nobis*. Conferència extraordinària dels metropolitans el mes de juny. Canvis en el Govern i convocatòria de noves eleccions a Corts (3 de juny-9 d'octubre de 1933)
- 203

2.4.	10 d'octubre de 1933-18 de juliol de 1936 (AVB, IV).	
	I. Afers pastorals i politicoreligiosos a Espanya d'octubre de 1933 a novembre de 1934. Altres afers eclesiàstics i polítics d'aquest període	
	II. Inici de les negociacions entre la República i la Santa Seu. <i>Modus vivendi</i> o Concordat? Interrupció de les negociacions. Doble estada del cardenal Pacelli a Barcelona. Represa de la negociació	
	III. Represa de les negociacions a Roma. Nou <i>modus vivendi</i> dels cardenals Vidal i Ilundain no acceptat per la Santa Seu fins a la reforma de la Constitució. Estat general de l'Església a Espanya. Canvi de la situació de l'Església després de les eleccions del febrer de 1936. El cardenal Gomà pren la direcció de l'Església a Espanya, amb Vidal i Ilundain com a assessors. Augmenta l'ambient revolucionari a tot Espanya	
	IV. Cloenda: Les eleccions del Front Popular i llurs conseqüències més immediates. La direcció de l'Església espanyola en mans de Gomà. Qüestions de l'Església i de l'Acció Catòlica a Catalunya. Preludis d'una revolució	299
	
3.	SOBRE EL PRESENT I FUTUR DE CATALUNYA I D'EUROPA	
3.1.	Són els Països Catalans una comunitat cultural?	409
3.2.	Vers l'Europa de l'any 2000	417
4.	ORIENTACIONS BIBLIOGRÀFIQUES	
4.1.	La història moderna i contemporània de Catalunya vista per la historiografia italiana recent. Esbós de síntesi	431
4.2.	Sobre els jesuïtes durant la segona guerra mundial ...	441

5. NOTES CRÍTIQUES

L'Església des de la II República als nostres dies

- [1] Quintín Aldea - Eduardo Cárdenas, *Manual de historia de la Iglesia, X: La Iglesia del siglo XX en España, Portugal y América Latina*, Barcelona, 1987; María Dolores Gómez Molleda, *La Masonería en la historia de España del siglo xx*, Madrid, 1986 (ressenyés)
- [2] Projecte i realitat d'una universitat cristiana a Barcelona: 1932-1991. Discurs d'inauguració de la Universitat Ramon Llull (30 octubre 1991)
- [3] Alfredo Verdoy, *Los bienes de los jesuitas. Disolución e incautación de la Compañía de Jesús durante la Segunda República*, Madrid, 1995 (ressenya)
- [4] Nicolau Pons i Llinàs, *Jesuïtes mallorquins víctimes de la guerra civil*, Palma, 1994 (ressenya)

..... 455

Francesc Vidal i Barraquer

- [5] Un cardenal al servei de la pau i l'harmonia
- [6] Entre rigidesa doctrinal i flexibilitat política davant la Segona República
- [7] «Pròleg» a Ramon Comas, *Gomà - Vidal i Barraquer: dues visions antagòniques de l'Església del 1939*, Barcelona, 1975
- [8] «Pòrtic» a Josep M. Tarragona, *Vidal i Barraquer. De la República al franquisme*, Ed. Columna, Barcelona, 1998

..... 476

Problemes d'historiografia i d'història

- [9] Sobre la història dels Congressos internacionals de ciències històriques
- [10] Vint anys de Congressos internacionals de ciències històriques (París, 1950 - Moscou, 1970)
- [11] Teologia i Història
- [12] Comissió internacional d'història eclesiàstica comparada (1974)

[13] La religió als manuals d'història espanyols i francesos	
[14] Sobre la formació cultural dels religiosos	
[15] Dimensions i problemes de la investigació històrica	
[16] La Història de la història	
[17] La cultura de la història i la història de la cultura (esbós d'una lliçó)	
[18] Els meus records de Luis Suárez Fernández	
[19] La Declaració dels Drets Humans, Ginebra, setembre de 1948	
.....	492
Nota editorial	525
Sigles i abreviatures	527
Índex onomàstic	529